

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	maj-juni 2025
Institution	Kolding HF & VUC
Uddannelse	Toårig hf
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Tanja Riishede Duus
Hold	HF2-23X

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Kommunikation
Forløb 2	Retorik og argumentation
Forløb 3	Middelalderen og fortællingens forvandling
Forløb 4	Kortfilm og spillefilm
Forløb 5	Mellem linjerne
Forløb 6	Dansk-historie forløb
Forløb 7	Danmark mit fædreland (romantikken)
Forløb 8	Kirke, køn og klasse (det moderne gennembrud)
Forløb 9	Virkelighed og iscenesættelse
Forløb 10	Voldsom lyrik
Forløb 11	Medier og journalistik

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 1	Kommunikation
Indhold	Primærtetekster i kompendiet for forløbet: • Reklame for Compeed (i <i>Alt for damerne</i>, nr. 18, 3. maj 2005) • Reklame for Gillette: "The Best a Man Can Get", 1989 • Reklame for XL-Byg: "Sådan har det ikke altid været", 2016 • Reklame for Jem og Fix: "Bærende væg", 2012 • Reklame for Silvan: "Legehus", 2013 • Carsten Norton, Jan Søgaard m.fl.: "Her brugte de Kirstens dankort" (<i>Ekstrabladet</i>, 3. januar 2012) • Af "Bekendtgørelse af Lov om hunde" (s. 19-20) i <i>Det sproglige i dansk</i> • "Andreas og Sebastian snakker om musik" (s. 17-18) i <i>Det sproglige i dansk</i> • Uddrag af et interview fra Go' morgen Danmark mellem Anne-Grethe Bjarup Riis og Susanne Møller den 16.2.2011 (http://kortlink.dk/qzzk) • Uddrag af <i>Blinkende lygter</i> (klippet om "den syge høne") (Syg høne-uddrag) • Casper Christensen og Frank Hvams bidrag til "Knæk cancer" (Knæk ...) Teori anvendt i forløbet: <u>Fra lærebøger:</u> • "Kommunikation" og "Mundtligt og skriftligt" (kap. 1 og 2) i <i>Det sproglige i dansk</i> (teoribogen) af Peter Heller Lützen, 2005 • Om dialogskik, samarbejde, høflighed og facework i <i>Håndbog til dansk</i> (uddrag af kap. 4.12 "Kommunikationsanalyse") af Ole Schultz Larsen • <i>Grundbog i retorik - at vise og overbevise</i>, af Bodil Marie Gade mf., 2017, Systime.
Omfang	36 lektioner af 45 min.
Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: • Det retoriske pentagram og støj på linjen

	• Kommunikative funktioner (social, metasproglig, informativ, identitetsgivende, poetisk, impressiv) • Genretræk for mundtligt og skriftligt sprog • Face og facework, herunder korrektionsprocessen, ansigtstruende og ansigtsdæmpende handlinger • Samarbejdsprincippet (ærlighed, holde sig til emnet, tilpas mængde information, udtrykke sig klart) • Høflighedsprincippet (hensynsfuld, beskeden, positiv, gavmild, enighed) • God samtaleskik: turtagning, gambitter, engagement, øjenkontakt
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, dialogisk klasseundervisning, kreative opgaver, individuelle skriveøvelser, gruppearbejde, procesorienteret skrivearbejde, begrebstræning, mini-pitch af reklameplakat, mundtlig præsentation af post-it plancher ifm. repetition

Titel 2	Retorik og argumentation
Indhold	Primærtetekster i kompendiet: • Socialdemokratiet: ”Jeg vil passe på det Danmark, du kender”, (2015) (valgvideo) • Paradise Hotel - hævnceremoni del 1 (Paradise hotel 2020// hævn ceremoni del 1 (fra 1:50 minut) • Arnold Schwarzenegger tells Putin to "stop this war" (17/3-2022) (stemmeflyttende tale) • P1 - Debat https://www.dr.dk/lyd/p1/p1-debat/p1-debat-2023/p1-debat-haenderne-op-eller-vi-sprayer-11162301384- (21/9-2023) • Facebook opslag af Inger Støjberg (11/8-2023) (argumentationens faser) • THE SNAKE: Trump reads song lyrics, relates it to illegal immigrants (11/2-2020) (intertekstualitet) • Al Wilson - The snake (1969) (intertekstualitet) • Burhan G: "Lucy" (2016) (sproglige virkemidler) • Kristian Thulesen Dahl: "DF's 20 års jubilæumsårsmøde" (uddrag af politisk tale) (19/9-2015)

	Teori anvendt i forløbet: • <u>Lærerproduceret materiale om:</u> ○ Det retoriske pentagram ○ Toulmins argumentationsmodel ○ De moderne etosdyder ○ Sproglige virkemidler ○ Argumentationens faser ○ Talegenren ○ Intertekstualitet ○ Oversigt over mundtlig vs. skriftlig formidling • <u>Fra lærebøger:</u> ○ Appelformerne, herunder de moderne etos-dyder Fra https://grundbogiretorik.systime.dk/index.php?id=156&L=0 ○ Genre og funktion Fra: Grundbog i retorik - at vise og overbevise, 2017, Systime. ○ Argumenttyper fra https://hbdansk.systime.dk/?id=205#c628
Omfang	26 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: • Toulmins argumentationsmodel (påstand, belæg, styrkemarkør, rygdækning, gendrivelse) • Appelformer (etos (de moderne dyder), logos, patos) • Det retoriske pentagram (modtager, afsender, emne, kontekst, sprog) • Sproglige virkemidler (retoriske spørgsmål, triade, metafor, sammenligning, farvede ord, modsætningspar, gentagelser, intertekstualitet) • Talegenren (lejlighedstalen vs. den politiske tale)
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde med skriftlig opgave, læreroplæg, begrebstræning, arbejde med mundtlig feedback, fremlægge taler

Titel 3	Middelalderen (1050-1536) og fortællingens forvandling
Indhold	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • Folkevisen "Ebbe Skammelsøn" • "Brødre" (2004) instrueret af Susanne Bier (film) • Brødrene Grimm: folkeeventyret "Askepot", 1812 • H.C. Andersen: "Fyrtøjet", 1835 • Karen Blixen: "Ringene" fra <i>Skæbne-Anekdoter</i>, 1958 • Brødrene Grimm: folkeeventyret "Rødhætte" Teori anvendt i forløbet: <u>Lærerproduceret materiale om:</u> • Danskfaglig metode • Middelaldersamfundet • Genretræk for folkeviser • Genretræk for folkeeventyr og kunsteventyr • Person- og miljøkarakteristik • Fortælleforhold <u>Fra lærebøger:</u> • Undervisningsfilm om folkeviser: Folkeviser - dansk litteratur • Tekst om folkeviser fra "Litteraturen på langs og tværs": https://litthist.systime.dk/?id=135 • Håndbog til Dansk om eventyr: https://hbdansk.systime.dk/?id=172#c1166 • Skema over folkeeventyr og kunsteventyr Fra <https://dansksiderne.dk/index.php?id=3478>
Omfang	28 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: • Feudalsamfund og hierarkisk verdensopfattelse • Trylleviser og ridderviser

	• Syrebadsteknik i folkeviser (stereotype karakter- og miljøbeskrivelser, ubestemt tid og sted, formelsprog, simpel handling, enkelt sprog, dialog mellem højst 2 personer af gangen) • Ekspansionsteknik i folkeviser (gentagelser, gentagelser med variation, detaljerede beskrivelser) • Folkeeventyr (gentagelser og talmagi, formelsprog, ubestemte tids- og stedsangivelser, stereotype personer, kun de nødvendige personer indgår, modsætningsstrukturer) • Hjemme – ude – hjem • Aktantmodellen • Fortælleforhold
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, læreroplæg, højtlesning, kreative øvelser, procesorienteret skrivning, begrebstræning

Titel 4	Kortfilm og spillefilm
Indhold	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • Mathieu Ratthe: "Lovefield", 2008 • Sofie Siboni: "Chikey red grill", 2017 • Roberta Hilarius Reichardt: "Knæler", 2019 • Andreas Thaulow: "Pistol", 2016 • Filmanmeldelse: Thomas Spejlborg Sejersen: "Retfærdighedens ryttere: Anders Thomas Jensens overrumplende nye film er hans bedste siden blinkende lygter", 2020 (https://soundvenue.com/film/2020/11/retfaerdighedens-ryttere-anders-thomas-jensens-overrumplende-nye-film-er-hans-bedste-siden-blinkende-lygter-431075) • Projekt om en spillefilm (1. værk): 1. "Pagten" (2021) instrueret af Bille August (fordi vi har læst "Ringene") Caroline + Sammi Majken + Magnus Benjamin B. + Ahmed

	2. "Retfærdighedens ryttere" (2020) instrueret af Anders Thomas Jensen (fordi vi ser et eks. på en filmanmeldelse af denne i kortfilmsforløbet) David + Jannah Casper + Tobias Rasmus + Elias 3. "En frygtelig kvinde" (2017) instrueret af Christian Tafdrup (i relation til kommunikationsforløbet, dialogskik) Ida + Benjamin T. Maja + Mia 4. "Danmarks sønner" (2019) instrueret af Ulaa Salim (i relation til politiske (stemmeflyttende) taler) Juan + Mathias R. + Matthias V. 5. "Mens vi lever" (2017) instrueret af Mehdi Avaz (fokus på filmiske virkemidler) Nicolaj Vian + Camilla Teori anvendt i forløbet: <u>Lærerproduceret materiale om:</u> • Filmiske virkemidler • Kortfilmugenren • Raskin og komposition <u>Fra lærebøger:</u> • Ole Schultz Larsen: "Komposition og spænding i spillefilm" + "Fremdrift og spænding" fra <i>Håndbog til dansk</i>, 2020, Systime (https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=223&L=0 og https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=223&L=0) • Aktantmodellen Fra https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/aktantmodellen
Omfang	26 lektioner a 45 min.

Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: • Billedbeskæring (supertotal, total, halvtotal, halvnær, nær, ultranær) • Asynkron lyd (voice-over, underlægningsmusik, effektlyde) • Synkron lyd (reallyd, baggrundsmusik, forstærket reallyd) • Kamerabevægelse (panorering, travelling, tilt, håndholdt, statisk) • Klipping (skjult klipping vs. synlig, fx montageklipping, kontrastklipping) • Kameravinkler (normalperspektiv, frø- og fugleperspektiv) • Lys (high-key og low-key) • Kortfilm og Raskins syv parametre • Aktantmodellen
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, læreroplæg, mini-projekt, fremlæggelser ifm. værklæsning, omlagt skriftlighed

Titel 5	Mellem linjerne
Indhold	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • Lotte Kirkeby: "Relæ", 2016 • Martin A. Hansen: "Agerhønen" fra <i>Agerhønen</i>, 1947 • Helle Helle: "Hedebølge" fra <i>Biler og dyr</i>, 2000 • Thomas Korsgaard: "Tyverier", 2019 • St. St. Blicher: "Sildig Opvaagnen", 1828 (uddrag) • Peter Seeberg: "Støvsuger", 1997 • Thomas Korsgaard: "Mente i det", 2023 (2. værk, sprogligt perspektiv) Teori anvendt i forløbet: <u>Lærerproduceret materiale om:</u> ○ Danskfaglig metode ○ Fortælleforhold ○ Person- og miljøkarakteristik

	○ Sproghandlinger ○ Den upålidelige fortæller ○ Tomme pladser <u>Fra lærebøger:</u> • ”Novellegenren” fra ibogen <i>Dansk på ny (Læreplan 2017)</i>: https://danskpaany.systime.dk/index.php?id=151 • Replikker i litteraturen: uddrag fra lærebogen <i>Faglige forbindelser</i> (2005) af Solveig Bennike, Lisbeth Nyborg, Mette Trangbæk Hammer • Minimalisme fra Minimalisme og Helle Helle - dansk litteratur
Omfang	42 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: • Danskfaglig metode • Fortælletyper (1.personsfortæller, 3.personsfortæller) • 3.personsfortæller (observerende, alvidende, personbunden) • Synsvinkel (indre, ydre, kombineret) • Direkte, indirekte eller dækket tanke/tale • Direkte og indirekte person- og miljøbeskrivelse • (Minimalisme) (less is more, indirekte fortællestil, show it, don't tell it) • Den klassiske novelle (enstrenget handling, tredeling, uventet begivenhed, begrænset persongalleri, afrundet) • Den moderne novelle (enstrenget handling, in medias res, åben slutning, begrænset persongalleri, tomme pladser) • Sproghandlinger
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, begrebstræning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, videooptagelse af mundtlige fremlæggelser, læreroplæg, omlagt skriftligt arbejde, skriveøvelse kortprosa, repetitionsspil

Titel 6	Dansk-historie forløb
----------------	------------------------------

Indhold	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • "Det haver så nyligen regnet" (1890) af Johan Ottosen Fra <https://www.hojskolesangbogen.dk/om-sangbogen/historier-om-sangene/d/det-haver-saa-nyligen-regnet/> • Mette Frederiksens tale ved Dybbøl Banke 15/6-2020, i anledning af 100 året for genforeningen, Tekst: https://www.stm.dk/statsministeren/taler/statsminister-mette-frederiksens-tale-ved-genforeningsarrangement-paa-dybboel-banke-den-15-juni-2020/ • Video: https://www.dr.dk/nyheder/regionale/syd/i-hoerer-ogsaa-til-danmark-statsministerens-tale-glaeder-glemte-folk Teori anvendt i forløbet: <u>Lærerproduceret materiale om: (uddrag og repetition fra Forløb 2: Retorik og argumentation)</u> • Lejlighedstalen som genre • Sproglige virkemidler • De moderne etos-dyder • Logos og patos • Billedsprog
Omfang	10 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: • Afsender og synsvinkel • Tendens • Troværdighed • Sproglige virkemidler
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, begrebstræning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, ekskursion til Dybbøl Mølle, læreroplæg

Titel 7	Danmark mit fædreland (oplysningstiden og romantikken 1700-1870)
Indhold	Primærtetekster i kompendiet for forløbet: • Oplysningstiden: ○ Ludvig Holberg: uddrag af <i>Erasmus Montanus</i> (2. scene 2. akt + 6. scene 3. akt + 1. scene 4. akt + 4. scene 4. akt), 1723 ○ Ludvig Holberg: "Epistel 395 - om censur", 1749 ○ Herunder arbejdsspørgsmål om censur med satireillustrationer fra Muhammed-krisen - Muhammedtegningerne af Kurt Vestergaard for Jyllandsposten 30/9-2005 og forside fra Charlie Hebdo 15/1-2015 • Biedermeier (Romantikken): ○ N.F.S. Grundtvig: "Langt højere bjerge", 1820 fra https://kalliope.org/da/text/grundtvig2002031701 ○ N.F.S. Grundtvig: "Det er så yndigt at følges ad", 1855 ○ Adam Oehlenschläger: "Fædrelandssang/ Der er et yndigt land", 1819 fra "Der er et Yndigt Land" af Adam Oehlenschläger, 1819 (danmarkshistorien.dk) ○ Herunder arbejdsspørgsmål om nationalromantik med valgplakat "Vi elsker Danmark" - valgannonce for Dansk Folkeparti (2018) ○ Jane Austen: uddrag af "Stolthed og fordom" (1813) <i>Uddraget er fra en oversættelse af Ebba Brusendorff fra forlaget SFA-89, 2013</i> ○ H. C. Andersen: "Den lille havfrue", 1837 fra www.andersenstories.com ○ Den norske nationalmelodi, 1864 ("Ja, vi elsker dette landet") Tekst: Bjørnstjerne Bjørnson, melodi: Rikard Nordraak Den svenske nationalmelodi, 1866 ("Du gamla, Du fria") Teksten er skrevet af Richard Dybeck Supplerende stof: • Nicolaj Arcel: <i>En kongelig affære</i>, 2012 (film) • Dokumentar DR: I Grundtvigs fodspor Se online her DRTV "Folkeoplysning" (afsnit 2) 29 min., 2024

	• <i>Den litterære kanon styrker den fælles kultur og generelle dannelse</i> - Debatindlægget er fra Berlingske den 27. august 2020. Martin Hassellund • <i>Den litterære kanon sikrer kvalitetstekster</i> - Tekststykket indgår i en artikel om kanon fra Litteratursiden.dk. Morten Berring-Jensen • <i>Danskfagets litteraturkanon er ligesom FCK - der satses kun på mændene</i> - Debatindlægget er fra Berlingske den 26. november 2019. Katharina Rytter Råberg Teori i kompendiet for forløbet: • Lærerproduceret materiale om: ○ Oplysningstiden ○ Dramaet som genre ○ Romantikken og Biedermeier • Afsnit fra <i>Brug litteraturhistorien</i> af Mimi Sørensen m.fl., 2014: ○ ”Holbergs komedier” ○ ”Romantikken: En kaotisk tidsalder” ○ ”Nationalromantisk harmoni” ○ ”Biedermeier: Enhedskultur og idyl” • Analysemodel "Erasmus Montanus" Fra: https://bl.systime.dk/?id=160 • Teori om Jane Austen Fra https://litteratursiden.dk/forfattere/jane-austen • Maleri af J. Th. Lundbye, <i>'Efterårslandskab. Hankehøj (gravhøj) ved Vallekilde'</i>, 1847 • Maleri af C.W. Eckersberg: <i>Udsigt til sommerspiret, 1809</i> • Maleri af Martinus Rørbye: <i>Kirurgen Chr. Fenger med hustru og datter, 1829</i>
Omfang	40 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: • Oplysningstiden:

	○ Fornuft, rationalisme, viden og oplysning ○ Naturvidenskabelige revolution >< overtro / religion ○ Ytringsfrihed og censur, demokrati, menneskerettigheder ○ Dramaet som genre (replikker og regibemærkninger) ○ Holbergs komedier (den typiske hovedperson og opbygning) • Biedermeier (Romantikken): ○ Dannelse og ordentlighed ○ Familien og tryghed i hjemmet ○ Harmoni og idyl ○ Idealisme, følelser og fantasi ○ Fædrelandskærlighed og nationalromantik ○ Romantismen: Det erotiske, mystiske og dæmoniske
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, matrixgrupper, individuelt skriftligt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, fælles højtlesning, kreative øvelser, eksamenstræning, repetitionsøvelser, analog undervisning, svar-bazar

Titel 8	Kirke, køn og klasse (Det moderne gennembrud 1870-1890)
Indhold	Primærtetekster i kompendiet for forløbet: • Det moderne gennembrud: ○ Amalie Skram: uddrag af <i>Constance Ring</i>, 1885 ○ Henrik Pontoppidan: "Ane-Mette", 1887, fra novellesamlingen <i>Fry Hytterne</i> ○ Henrik Pontoppidan: <i>Isbjørnen</i>, 1887 (4. værk, roman, litt. Perspektiv) ○ Martin Andersen Nexø: <i>Lønningsdag. En idyl</i>, 1900 ○ Herman Bang: <i>Den sidste balkjole</i>, 1887 ○ Herman Bang: <i>Fattigliv</i>, 1880 Supplerende stof: • https://litthist.systime.dk/?id=142#c297

	• Undervisningsfilm om det moderne gennembrud https://litthist.systime.dk/?id=125 • <i>Ludermanifestet</i> - af GirlSquad1, 2017. [Teksten er et uddrag af forordet til bogen.] • <i>Der er ligestilling i Danmark, hvis folk ellers vil gøre brug af det</i> - Debatindlæg d. 26.07.2018 af TOKE KRUSE • <i>Kvinder, mænd og ligestilling</i> - Video med Asger Aamund Teori i kompendiet for forløbet: • Lærerproduceret materiale om: ○ Det moderne gennembrud og sædelighedsfejden • Afsnit fra <i>Brug litteraturhistorien</i> af Mimi Sørensen m.fl., 2014:
Omfang	36 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: • Det moderne gennembrud: ○ Kritik af køn, klasse og kirke ○ At sætte problemer under debat i litteraturen ○ Sædelighedsfejden (debat om kønsroller og undertrykkelsen/frigørelsen af kvinder, tre grupper: de traditionelle, de konservative, de moderne) ○ Realistisk litteratur
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt skriftligt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, fælles højtlesning, fokuseret læsning af et værk, kreative øvelser, repetitionsøvelser, projektarbejde ifm. mini-SSO

Titel 9	Virkelighed og iscenesættelse
Indhold	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • Dokumentarer fra DR: ○ DR: "Kvindefængslet; Fængselsmor" (Sæson 1, episode 1) 30 min. https://www.dr.dk/drtv/se/kvindefaengslet_-faengselsmor_487479 ○ DR: "Stik mig smuk; Instaface" (Sæson 1, episode 5) 28 min. https://www.dr.dk/drtv/serie/stik-mig-smuk_443514 ○ DR: "Sygt skarp; Krudten er kicket ind" (sæson 1, episode 1) 25 min. https://www.dr.dk/drtv/serie/sygt-skarp_452865 ○ DR: "Alle elsker Sinan; Fucking bøsser", (Sæson 1, episode 3) 20 min. https://www.dr.dk/drtv/se/alle-elsker-sinan_-fucking-boesser_419263 ○ DR: "Tykke Ida", 2017, (Sæson 1, episode 1) 28 min. https://www.dr.dk/drtv/serie/tykke-ida_6673 ○ DR: "De dyre piger; Risengrød og chanelsko" (Sæson 1: afsnit 4) 21 min. https://www.dr.dk/drtv/serie/de-dyre-piger_259421 Dokumentarfilm: ○ Christian Sønderby Jepsen: <i>Naturens uorden</i>, 2015 (3. værk) • Analyse af "Tykke Ida": følelses-tv uden medfølelse, Fra: "Digitale medier, køn og krop", Udkast til Kapitel 6: "Kropskampe i nye tv-formater" • Artikel (kommentar): <i>Utilstrækkelighed: Retorisk tryllestøv</i>, af Asker Hedegaard Boye, 4. december 2020 Weekendavisen Sektion 2 AS • Artikel: <i>Anne Sophia Hermansen kaldte hendes adfærd for selvskadende: På en måde har hun ret</i>, af Anne Baungård, Onsdag d. 14. juli 2021 Berlingske - Fra https://www.berlingske.dk/skaerm/anne-sophia-hermansen-kaldte-hendes-adfaerd-for-selvskadende-paa-en-maade Supplerende materialer:

	• <i>Hvorfor er det ikke reality-tv, når det bliver vist på DR og TV2?</i> - klumme bragt på mydailyspace.dk, 13. juni 2017. af Stefanie Frid Jørgensen • <i>Gift ved første blik udhuler ægteskabet</i> - Teksten er bragt i Information, 17. februar 2017. af Mikael Arendt Laursen • <i>Gift ved første blik</i> (uddrag fra sæson 1, episode 1 - 00:00-06:10) Gift ved første blik: Sæson 1 Se online her DRTV Teori i kompendiet for forløbet: • Lærerproduceret materiale om: • Filmiske virkemidler • Vigtige begreber til reality-dokumentar og iscenesættelse • Remediering • Afsnit fra <i>DOX</i> af Dorthe Schmidt Granild og Mette Wolfhagen, 2016: ○ "Definition af dokumentargenren" (s. 16-18) ○ "Autenticitetsmarkører - Signaler om virkelighed" (s. 18-21) ○ "Dokumentarens fortælleformer" (s. 44) • "Tv-dokumentarisme" fra ibogen <i>Levende billeder - grundbog i mediefag</i> af Anders Dahl m.fl., 2013, 2018 • "Selvfremstilling på SoMe", Fra <i>Sproget arbejder</i> af Birgitte Darger, Kasper Lezuik Hansen og Christian Kock, Daneklærerforeningens Forlag og Systime 2015, s. 66-75 • Fakta- og fiktionskoder fra https://hbdansk.systime.dk/?id=224#c1021 • <i>Frontstage, backstage og middleregion</i>, Fra https://samfundsfaag-c.systime.dk/?id=640 • <i>Tilværelsen er som et teater</i>, Fra <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> af Ole Schultz Larsen, Daneklærerforeningens Forlag og Systime 2015, s. 231-233
Omfang	24 lektioner a 45 min.

Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: - Filmiske virkemidler (kameravinkler, billedbeskæringer, lyd, klipning) - Autenticitetsmarkør og faktakontrakt - Dokumentargenrer (tv-dokumentar vs. dokumentarfilm) - Dokumentargenrer (portræt, reality-dokumentar, sociologisk dokumentar, institutionsdokumentar, sagsorienteret dokumentar) - Det retoriske pentagram, med fokus på afsender- og modtagerforhold
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt skriftligt arbejde, begrebstræning, repetition

Titel 10	Voldsom lyrik
Indhold	Primærtekster i kompendiet for forløbet: - Tom Kristensen: "Det blomstrende slagsmål", 1920, Fra digtsamlingen <i>Fribytterdrømme</i> - Rudolf Broby-Johansen: "BORDELPIGE DRÆBER UFØDT", 1922, fra digtsamlingen <i>Blod</i> - Klaus Rifbjerg: "Livet i badeværelset", 1960, Fra digtsamlingen <i>Konfrontation</i> - Yahya Hassan: "BARNDOM", 2013 fra digtsamlingen YAHYA HASSAN "Djinn" (2024) af Elias Sadaq, Gyldendal - 5.værk (digtsamling), med fokus på digtene "LAYLA OG MAJNUN" (s. 13), "FADERSMÅL" (s. 17), "BARNDOM" (s. 18) og "MEDGIFT" (s. 78-80) - Mazen Ismail: "Sådan overtager vi Danmark", 2024, fra forestillingen "Hvis vi overlever i nat" (live fra Den sorte diamant) Mazen - Sådan Overtager Vi Danmark (Live fra Den Sorte Diamant) (video + lærer-transskriberet version) - Haidar Ansari: <i>Institutionaliseret</i> (2022), Gyldendal (uddrag) - Glenn Bech: "Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet" (2022), Gyldendal (uddrag) Supplerende stof:

- Om Elias Sadaq Fra <https://www.gyldendal.dk/produkter/djinn-9788702399325>
- Eksempel på spoken word - digt-resitering; Amanda Gormans tale ifm. Joe Bidens indsættelse som præsident d. 20. januar 2021. [Youth Poet Amanda Gorman Recites Poem At Presidential Inauguration | NBC News](#)
- Performancevideo: Yahya Hassan reciterer digtet *BARNDOM* [Yahya Hassan performance video](#)
- **Tekster fra eksamensprøvesæt fra maj 2024 (anvendt ifm. terminsprøve):**
- "Strejfture" fra novellesamlingen *Markedsgøgleren* fra 2013. af Jelena Lengold
- TV Syd: "Esbjerg fB – Love it or leave it" - *Dokumentarserien er produceret af og blev sendt på TV Syd i efteråret 2022.*

Uddraget er dokumentarseriens slutning, fra det 11. og sidste afsnit med titlen "Alt eller intet" (12:32-22:02).

- Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik: Tale til dronning Margrethe

Talen blev holdt på Christiansborg Slot d. 11. september 2022 i anledning af Hendes Majestæt Dronningens 50-års regeringsjubilæum.

- "Lad mig kalde Dem for du" - Sangen blev fremført på Christiansborg Slot d. 11. september 2022 i anledning af Hendes Majestæt Dronningens 50-års regeringsjubilæum. Af Malte Ebert
- Sebastian Dorset: "Til forsvar for Onkel Reje" - Debatindlægget er fra POV d. 4. maj 2023.
- Klaus Ewald: "Leo Lummerkrog aka onkel reje" - Klummen er fra 24nyt.dk d. 18. maj 2023.
- "En vigtig besked fra Onkel Reje" - video fra DR Ramasjang, *Videoen blev offentliggjort på DRI's Facebook-side d. 1. juni 2023.*

Teori i kompendiet for forløbet:

- **Lærerproduceret materiale om:**
- Analyseredskaber til lyrik
- Grammatik og ordklasser
- Rim og rytme
- Sproglige virkemidler
- Tom Kristensen

	• Yahya Hassan • <i>Lyrikkens kendetegn og genrer</i>, Fra afsnittet "Hvad er lyrik" i ibogen <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> af Barbara Kjær-Hansen, Peter Kennebo og Tinne Serup Bertelsen, Systime, 2020 (https://litthist.systime.dk/?id=197) + Fra afsnittet "Digt" i ibogen <i>Textanalyse</i> af Anne Bøndergaard, Systime, 2020 (https://textanalyse.systime.dk/?id=4848) • Om Klaus Rifbjerg (s. 407) fra <i>Litteraturens huse</i> af Johannes Fibiger m.fl., 2008 • Om Rudolf Brody-Johansen fra dr.dk/skole (https://kortlink.dk/25sxw) • Afsnit fra <i>Gads Litteraturlleksikon</i> af Henrik Rasmussen m.fl., 1999: ○ "Modernisme" (s. 221-222) ○ "Ekspressionisme" (s. 85) ○ "Konfrontationsmodernisme" (s. 179-180)
Omfang	32 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: • Strofer, vers og brudte linjer • Sproglige virkemidler (gentagelser, modsætninger, billedsprog, brug af ordklasser som virkemiddel, semantiske skemaer, slang) • Billedsprog (metafor, besjæling, personificering, sammenligning, symbol) • Rimtyper (enderim, indrim, multirim og bogstavrim) • Modernismen (fokus på ekspressionismen og konfrontationsmodernismen) • Spoken word og slampoetry • Kontekst (fokus på tematikker om integration og samfundskritik)
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt skriftligt arbejde, begrebs- og repetitionstræning, læreroplæg, kreativ skrivning, repetitionsspil

Titel 11	Medier og journalistik
Indhold	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • Per Mathiessen m.fl.: "Ny bilagsbombe under Løkke" (nyhedsartikel fra <i>Ekstra Bladet</i> den 13. maj 2014) • Thomas Larsen: "Venstres farlige krisehåndtering" (baggrundsartikel fra <i>Berlingske Tidende</i> den 20. maj 2014) • Thomas Prakash m.fl.: "De store elever kan se frem til lang tid i hjemmeskolen: Lars spiller 'velvære-bingo' med sin 9. klasse" (baggrundsartikel fra dr.dk den 2. februar 2021) • Anders Byskov Svendsen, m.fl.: "Minkavlere får erstatning for flere mink, end de havde miljøgodkendelse til" (artikel fra dr.dk d. 10. april 2024 https://www.dr.dk/nyheder/politik/minkavlere-faar-erstatning-flere-mink-end-de-havde-miljoegodkendelse-til-ulovligt) • "Har fået erstatning for mink, de ikke havde tilladelse til at have" (Fra Instagram opslag på DR's profil: 11.04.24 DR Nyheder (@drnyheder) • Instagram-billeder og -videoer) • Christian R.: "Kristiansborg Slots Brand" (nyhedsartikel fra <i>Politiken</i> den 4. oktober 1884) • Øjvind Hesselager: "Den arrogante bølge" (reportage Information 29.12.2004 Side 8 1487 ord Artikel-id: e02f52c0) • Johannes V. Jensen: "Verdens-Udstillingens Ofre" (fortællende journalistik fra Social-Demokraten d. 25. april 1900) • Morten Sabroe: "Oscarfest: Kan man ryge Oscar?" (Gonzo-journalistik fra <i>Politikken</i> den 27. marts 2001) Selvvalgt værk ud fra emnet læselyst (6. værk): Teori i kompendiet for forløbet: • Lærerproduceret materiale om: ○ Nyhedsformidlingens historie ○ Avistyper og modtagergrupper ○ Layout, vinkling og kilder

	○ Genrer (informationsgenrerne, fortællende journalistik og opinionsgenrerne) og komposition • Afsnit fra <i>NEWS</i> af Henrik Poulsen, Gyldendal, 2015: ○ ”Fra særheder til nærheder” (s. 83) ○ ”De fem nyhedskriterier” (s. 84)
Omfang	18 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	Centrale begreber: • Nyhedskriterier (aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation, konflikt) • Komposition: Nyhedstrekanten vs. spændingsopbyggende • Vinkling • Kilder (erfaringskilder, partskilder, ekspertkilder) • Layout (rubrik, underrubrik, mellemrubrik, brødtekst, byline) • Informationsgenrerne (nyhedsartikel, reportage) • Fortællende journalistik • Opinionsgenrer • Autenticitetsmarkører og fiktionskoder
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, skriftligt arbejde ifm. opinionsgenren anmeldelse, eksamenstræning, repetitionsspil